

Vážený pán predseda Vlády SR
Mgr. Ľudovít Ódor
Úrad vlády SR
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

V Bratislave 24. augusta 2023

VEC: Žiadosť o stretnutie k téme konfliktu záujmov pri nastavovaní akceleračných zón pre veternú energetiku

Vážený pán predseda Vlády SR,

dovoľte mi požiadať Vás v mene Slovenskej asociácie fotovoltického priemyslu a OZE (SAPI) o osobné stretnutie k téme riešenia konfliktu záujmov pri identifikácii a nastavení akceleračných pravidiel pre veternú energetiku.

V nadväznosti na náš list zo dňa 8. augusta 2023 by sme radi osobne s Vami, ako predsedom Vlády SR, prerokovali zjavný konflikt záujmov spoločnosti Jadrová energetická spoločnosť Slovenska (JESS), a.s.. Vychádzame z toho, že JESS bola touto úlohou poverená na základe uznesenia č. 371/2023 Vlády SR prijatého dňa 26. 7. 2023.

V prvom rade mi dovoľte ubezpečiť Vás, že ako asociácia, dlhé roky upozorňujúca na zanedbávanie témy rozvoja OZE na Slovensku, vnímame konštruktívny posun v tejto téme na úrovni Vlády SR, ako aj v rámci agendy súčasného vedenia Ministerstva hospodárstva SR (MH SR). Stretnutie vyvolané našim listom k tejto téme na pôde MH SR dňa 14. 8. 2023 za účasti pána ministra Ing. Petra Dovhuna, ako aj ďalších predstaviteľov rezortu hospodárstva, bolo veľmi otvorené. Musíme však konštatovať, že toto stretnutie a informácie, ktoré sme na ňom získali zo strany MH SR, nevyriešili nami pomenované oblasti konfliktov záujmu, a preto naše námietky voči takémuto postupu pretrvávajú.

Uvedomujeme si problém nedostatku personálnych kapacít na rezorte hospodárstva, aj vzhľadom na stále pretrvávajúcu potrebu riešenia otázok cien energií, čo bolo aj na tomto stretnutí prezentované ako hlavný dôvod poverenia spoločnosti JESS úlohou vytvorenia metodík a pilotných oblastí akceleračných zón. Hlavný konflikt záujmov vnímame v tom, že ako spoločnosť JESS, tak aj jej 49-percentný akcionár - česká spoločnosť ČEZ - budú mať v predstihu prednostný prístup k informáciám o týchto akceleračných zónach, respektíve o presných parametroch, ktoré sa pri identifikácii konkrétnych lokalít budú brať do úvahy.

Ako sme už uviedli aj v liste z 8. 8. 2023, spoločnosť ČEZ je nielen priamym účastníkom trhu s energiami na Slovensku, ale aj prevádzkovateľom významných kapacít veterných elektrární v Českej republike, Nemecku či Turecku. Je teda vysoko neštandardné a podľa nás aj nevhodné, aby spoločnosť ČEZ mala cez svojich zástupcov vo firme JESS možnosť prednostného prístupu k parametrom a následne aj vhodným lokalitám pre zriadenie akceleračných zón na Slovensku. Takáto konkurenčná výhoda je v dnešnej situácii obmedzených technických kapacít na pripájanie zdrojov energií podľa nášho názoru

nezlučiteľná s transparentným, férovým a nediskriminačným procesom prípravy akceleračných zón.

Rovnako, ako sme už uviedli aj v liste z 8. 8. 2023, aj spoločnosť JESS v tejto chvíli už rozbieha výstavbu foto voltickej elektrárne (FVE) Bohunice na západnom Slovensku, plánuje aj ďalšiu fázu tejto FVE s ešte väčším inštalovaným výkonom, ktorá bude potrebovať technické kapacity na pripojenie do siete. Ide o technické kapacity v oblasti Slovenska, ktorá je, v prípade sledovania cieľa efektívneho rozvoja veternej energetiky, vysoko pravdepodobne jednou z najlepších alternatív pre umiestnenie akceleračnej zóny.

Je prirodzené, že manažment JESS sleduje aj komerčné záujmy (min. 49-percentného akcionára – skupiny ČEZ). Nie je možné zabezpečiť, aby pri nastavovaní metodík a prípravy pilotných oblastí pre akceleračné zóny z pohľadu technických kapacít prenosovej sústavy na západnom Slovensku, nevznikli pochybnosti o možnom sledovaní vlastných záujmov (alt. záujmov skupiny ČEZ) v rámci plánovanej investície do FVE Bohunice. Napriek ubezpečeniu zo strany ministra hospodárstva, že na základe memoranda JESS nebude môcť priamo investovať do výstavby veterných elektrární v týchto zónach, toto v žiadnom prípade nevylučuje, že takéto podnikateľské aktivity nebude môcť vykonávať ČEZ buď priamo alebo cez prepojené spoločnosti.

Vážený pán predseda Vlády SR, pevne veríme, že po 10 rokoch, odkedy sa zastavil rozvoj väčších projektov OZE na Slovensku kvôli stop stavu na pripájanie do sústavy, nie je cieľom vlády spustiť proces ich rozvoja spôsobom, ktorý by mohol vyvolávať pochybnosti o jeho transparentnosti. Dôsledky umelého zastavenia trhu a z neho vyplývajúceho nedostatku cenovo dostupných ekologických zdrojov energie sme v plnej miere pocítili najmä v aktuálnej energetickej kríze spôsobenej aj vojnou na Ukrajine.

Verím, že si aj napriek množstvu naliehavých problémov, ktoré musíte ako predseda Vlády SR riešiť v aktuálnej situácii, nájdete čas na stretnutie.

S pozdravom,

Ing. Ján Karaba, MSc.

riaditeľ SAPI

+421 902 287 397/jan.karaba@sapi.sk

Budyšínska 94/36

831 02 Bratislava

Na vedomie:

Minister hospodárstva SR Ing. Peter Dovhun